

IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

**PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI
JAVNE USTANOVE KANTONALNA BOLNICA ZENICA ZA 2021. GODINU**

Broj: 01-02-08-11-3-551-4/25

Sarajevo, septembar 2025. godine

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
II.	IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	7
2.1	Realizovane preporuke.....	7
2.2	Djelimično realizovane preporuke.....	11
2.3	Nerealizovane preporuke.....	14
2.4	Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja.....	18
3.	POSTUPANJE SKUPŠTINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA	18
4.	DODATNE PREPORUKE	19
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	19
6.	PRILOG	20

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izvještaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica za 2021. godinu**,¹ u skladu s odredbama Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava² i Procedurom za praćenje postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji.

Vrhovne revizijske institucije imaju važnu ulogu u praćenju preduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to da li je subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Direktor Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica odgovoran je za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje i za izvještavanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da provedemo praćenje i damo ocjenu i zaključak o postupanju po datim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je subjekt revizije i u kojoj mjeri preduzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identifikovani u revizorskom izvještaju.

Meksička deklaracija³ daje slobodu VRI⁴ da iznose zapažanja i daju preporuke u izvještajima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti interni sistem praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i one koje utvrdi zakonodavna vlast, neki od njenih odbora/komisija ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi vrhovnih revizijskih institucija – pokretanje promjena u životima građana, VRI trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvještavati o preduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po datim preporukama.

Nezavisni smo od Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naš zaključak.

¹ Broj: 01-02-08-11-3-2895-7/21

² Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

³ INTOSAI-P 10 - Meksička deklaracija o nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija

⁴ VRI – vrhovne revizijske institucije

Zaključak

Na osnovu praćenja postupanja po preporukama iz **Izveštaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica za 2021. godinu** utvrđeno je da, od ukupno 31 date preporuke:

- **16 preporuka je realizovano (51%);**
- **sedam preporuka je djelimično realizovano (23%);**
- **sedam preporuka nije realizovano (23%);**
- **za jednu preporuku nije izvršena ocjena postupanja (3%).**

Na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza i izvršene ocjene postupanja po preporukama zaključeno je da su preduzeti koraci na realizaciji datih preporuka, s obzirom na to da je najveći dio realizovan i djelimično realizovan, dok je sedam preporuka nerealizovano. Preporučuje se nastavak rada i intenziviranje aktivnosti na realizaciji preostalih preporuka, s ciljem jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Sarajevo, 26. 9. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s. r.

II. IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica (u daljnjem tekstu: Bolnica) za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju je data 31 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Bolnica je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti subjekta na implementaciji preporuka do 31. 12. 2024. godine, a uvažene su i informacije o poduzetim aktivnostima do sačinjavanja ovog Izvještaja. Podaci i informacije o preduzetim aktivnostima prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u daljnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Bolnica je uz odgovore na Upitnik trebala dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom dokazuje odgovore. Ukoliko relevantna dokumentacija nije dostavljena uz Upitnik ili do okončanja praćenja postupanja po preporukama, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuka nisu preduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije, odgovora na Upitnik i informacija dobivenih na osnovu provedenih intervjua izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasifikovana prema sljedećim kategorijama:

- realizovana preporuka
- djelimično realizovana preporuka
- nerealizovana preporuka
- preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja

U tabeli je pregled datih preporuka u **Izveštaju o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica za 2021. godinu**, koje su predmet praćenja:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.	Donijeti nedostajuće interne akte, mapu procesa, utvrditi rizike i u skladu s tim donijeti Registar rizika kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Statutom Ustanove utvrditi do kojeg pojedinačnog iznosa direktor raspolaže finansijskim sredstvima.	4.
3.	Uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.	Donijeti Plan integriteta u skladu s Akcionim planom i izvršavati obaveze utvrđene Akcionim planom za prevenciju korupcije „COVID 19“.	4.
5.	Sačinjavati i usvajati Plan rada i razvoja i Godišnji program rada u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 46. Statuta Ustanove.	5.
6.	Upravni odbor treba blagovremeno razmatrati plan poslovanja, te u slučaju potrebe, u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja.	5.
7.	Potrebno je da direktor podnosi Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju, kako je propisano članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 61. Statuta.	5.
8.	Potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun prije njegove predaje Finansijsko-informatičkoj agenciji, u skladu s članom 46. Statuta.	6.
9.	Podnositi šestomjesečne i godišnje izvještaje o naplaćenom iznosu participacije Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona na način definisan Odlukom o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite.	6.1.1.1
10.	Prihode ostvarene po osnovu zaključenog Ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za pružanje usluga zdravstvene zaštite evidentirati i iskazivati u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	6.1.1.1
11.	Prihode po osnovu novčanih donacija evidentirati i iskazivati u obračunskom periodu u kojem su nastali, na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih prihoda, u skladu s Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.	6.1.1.1
12.	Utvrditi normative potrošnje goriva za službena vozila, te u skladu s tim provoditi kontrolu potrošnje goriva.	6.1.2.1
13.	Pravo na naknadu po osnovu regresa utvrđivati u skladu s Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu Ustanove.	6.1.2.1
14.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, u skladu sa zakonskim propisima, a za sistematizovana radna mjesta ugovore zaključivati u skladu sa Zakonom o radu.	6.1.2.1

15.	Prema osnivaču poduzeti aktivnosti s ciljem njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema Ustanove, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Ustanove, u skladu s članom 41. Zakona o ustanovama.	6.1.3
16.	Obezbijediti relevantnu dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje ostalih materijalnih sredstava (stan), kao i dokumentaciju o njenoj vrijednosti, s ciljem realnog iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.	6.2.1
17.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, i izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.	6.2.1
18.	Izvršiti usklađivanje knjigovodstvene evidencije građevinskih objekata Ustanove shodno raspoloživoj dokumentaciji o vlasništvu i posjedu.	6.2.1
19.	Rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnim evidencijama do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima.	6.2.1
20.	Na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	6.2.2.1
21.	Odlukom utvrditi broj pomoćnih blagajni u skladu s Pravilnikom o blagajničkom poslovanju Ustanove.	6.2.2.2
22.	Potraživanja za nefakturisane prihode evidentirati na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	6.2.2.3
23.	Uskladiti iskazani osnovni kapital u poslovnim knjigama i u sudskom registru.	6.2.3
24.	Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju vršiti u skladu sa MRS-om 19 - Primanja zaposlenih, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kako bi na datum bilansa rashodi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.	6.2.6
25.	Kod provođenja godišnjeg popisa utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.7
26.	Izvršiti procjenu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	6.5
27.	Plan javnih nabavki sačinjavati u skladu sa stvarnim potrebama, a postupke provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka.	7.
28.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kako bi sadržavala sve neophodne informacije na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude.	7.
29.	Provesti postupak javne nabavke usluga platnog prometa u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	7.
30.	Ugovarati usluge po vrstama, količinama i cijenama usluga, s ciljem bolje kontrole njihovog izvršenja.	8.1

31.	Izraditi i usvojiti strateški plan razvoja s ciljem izgradnje informacionog sistema u skladu s poslovnim ciljevima.	8.1
-----	---	-----

2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Na osnovu izvršenog praćenja konstatovano je da, od ukupno 31 date preporuke:

- 16 preporuka je realizovano (51%);
- sedam preporuka je djelimično realizovano (23%);
- sedam preporuka je nerealizovano (23%);
- za jednu preporuku nije vršena ocjena postupanja (3%).

U prilogu ovog Izvještaja nalazi se upitnik o postupanju u kojem je Bolnica dala ocjenu za svaku preporuku, te ocijenila da je realizovala 25 preporuka, a da je šest preporuka djelimično realizovala.

Na osnovu provedenog praćenja postupanja po preporukama utvrdili smo da se ocjene revizora razlikuju od ocjene Bolnice. Zaključci revizora zasnivaju se na revizorskim dokazima i datim obrazloženjima odgovornih lica, i za svaku ocjenu dat je odgovarajući komentar.

2.1 Realizovane preporuke

Bolnica je realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Statutom Ustanove utvrditi do kojeg pojedinačnog iznosa direktor raspolaže finansijskim sredstvima.	Upravni odbor donio je 25. 1. 2024. izmjene Statuta Bolnice, kojima je definisano da direktor odlučuje o nabavci opreme i drugim investicionim ulaganjima u slučajevima kada to nije predviđeno finansijskim planom, s tim da pojedinačna vrijednost raspolaganja ne može preći iznos od 10.000 KM.
2.	Sačinjavati i usvajati Plan rada i razvoja i Godišnji program rada u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 46. Statuta Ustanove.	Odlukama Upravnog odbora od 24. 2. 2025. godine utvrđeni su Plan rada i razvoja i Godišnji program rada Bolnice za 2025. u skladu sa članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 46. Statuta Bolnica.
3.	Potrebno je da direktor podnosi Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju, kako je propisano članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 61. Statuta.	Direktor Bolnice je tokom 2024. godine podnosio Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju, u skladu s članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 61. Statuta, koje je Upravni odbor usvajao.
4.	Potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun prije njegove predaje Finansijsko-informatičkoj agenciji, u skladu s članom 46. Statuta.	Upravni odbor je Odlukom od 24. 2. 2025. godine usvojio godišnji obračun za 2024. u skladu sa Statutom. Finansijski izvještaji za 2024. godinu su predati Finansijsko-informatičkoj agenciji 27. 2. 2025. godine.

5.	Upravni odbor treba blagovremeno razmatrati plan poslovanja, te u slučaju potrebe, u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja.	Upravni odbor je 28. 12. 2023. godine usvojio Plan poslovanja Bolnice za 2024. godinu. Njime su planirani ukupni prihodi 98.402.640 KM, ukupni rashodi 96.133.826 KM i finansijski rezultat 2.268.815 KM (višak prihoda nad rashodima). U toku 2024. godine izvršene su tri izmjene i dopune Plana poslovanja Bolnice za 2024, koje je Upravni odbor usvojio 7. 3, 30. 9. i 28. 11. 2024, kojima su u konačnici planirani ukupni prihodi 104.549.292 KM, ukupni rashodi 103.151.987 KM i finansijski rezultat 1.397.305 KM (višak prihoda nad rashodima). Ove izmjene i dopune Plana su uslijedile nakon potpisivanja izmjena Ugovora o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite za period 1. 1. 2024. – 31. 12. 2024. sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, kojima su Bolnici obezbijeđena dodatna sredstva. Iako su za 2024. godinu ostvareni prihodi više u odnosu na planirane za 2,4%, a rashodi više za 1,7%, konstatovano je da je Upravni odbor tokom godine kontinuirano pratio izvršenje Plana poslovanja, te donosio njegove izmjene i dopune.
6.	Podnositi šestomjesečne i godišnje izvještaje o naplaćenom iznosu participacije Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona na način definisan Odlukom o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite.	Bolnica je Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona tokom 2024. godine dostavljala šestomjesečne izvještaje i godišnji izvještaj o naplaćenom iznosu participacije u skladu sa Odlukom o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite.
7.	Prihode ostvarene po osnovu zaključenog Ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za pružanje usluga zdravstvene zaštite evidentirati i iskazivati u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	Bolnica je tokom 2024. godine ostvarene prihode po osnovu zaključenih ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za pružanje usluga zdravstvene zaštite evidentirala i iskazivala u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, u okviru grupe konta 62 – Prihodi od pruženih usluga.
8.	Prihode po osnovu novčanih donacija evidentirati i iskazivati u obračunskom periodu u kojem su nastali, na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih prihoda, u skladu s Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.	Tokom 2024. godine Bolnica je evidentirala i iskazivala prihode po osnovu novčanih donacija u obračunskom periodu u kojem su nastali, na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih prihoda, u skladu s Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.

9. Utvrditi normative potrošnje goriva za službena vozila, te u skladu s tim provoditi kontrolu potrošnje goriva.

U skladu s izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu korištenja, upravljanja i registracije službenih motornih vozila Bolnice od 28. 12. 2022. godine, sačinjavaju se mjesečni izvještaji o potrošnji goriva za sva vozila Bolnice, kao i godišnji izvještaji koji uključuju podatak o prosječnoj potrošnji svakog vozila pojedinačno, u skladu sa utvrđenim normativima. Prema prezentiranim mjesečnim izvještajima, vrši se praćenje i kontrola izdavanja goriva po odgovornim osobama i svakom pojedinačnom vozilu, tačnom vremenu izdavanja goriva i izdatoj količini. Godišnji izvještaji sadrže podatke o ukupnoj pređenoj kilometraži za posmatrani period, ukupnoj potrošnji goriva, kao i prosječnoj potrošnji svakog vozila.

10. Pravo na naknadu po osnovu regresa utvrđivati u skladu s Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu Ustanove.

Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u zdravstvu na području Zeničko-dobojskog kantona, Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Zeničko-dobojskog kantona,⁵ kao i Pravilnikom o radu Bolnice koji datira iz 2021. godine, definisano je da radnik ima pravo na korištenje godišnjeg odmora u visini od najmanje 50% prosječne neto plaće u Zeničko-dobojskom kantonu. Regres za 2024. godinu je isplaćen u visini od 584,50 KM po zaposleniku, koliko iznosi prosječna neto plaća u Zeničko-dobojskom kantonu prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

11. Prema osnivaču poduzeti aktivnosti s ciljem njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema Ustanove, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Ustanove, u skladu s članom 41. Zakona o ustanovama.

Bolnica je u više navrata poduzimala aktivnosti (dostavljanje Izvještaja o poslovanju Bolnice za 2023. i 2024. godinu; zahtjevi za nedostajućim sredstvima, kao i za pokrićem akumuliranog gubitka i druge aktivnosti) prema osnivaču s ciljem njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema Bolnice u ranijem periodu i u toku 2024. godine, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Bolnice, u skladu s članom 41. Zakona o ustanovama.

⁵ Ovi kolektivni ugovori datiraju iz marta 2022. godine, i bili su na snazi do donošenja novih kolektivnih ugovora u augustu 2024. godine. S obzirom na to da je nalog za obračun i isplatu regresa donesen u julu 2024, ocjena preporuke vršena je u odnosu na tada važeće kolektivne ugovore (iz 2022. godine). Kolektivnim ugovorima koji su bili važeći u vrijeme donošenja naloga nije definisan obračun i isplata regresa pod uslovom da ustanova prethodnu poslovnu godinu nije završila s gubitkom (viškom rashoda nad prihodima).

	Ističemo da Bolnica na 31. 12. 2024. godine ima iskazan akumulirani gubitak iz ranijih godina u iznosu od 13.196.946 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina u iznosu od 9.527.571 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine u iznosu od 2.140.084 KM. Ukupne obaveze na 31. 12. 2024. godine iznosile su 55.027.580 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 40.030.945 KM, a na kratkoročne obaveze 14.996.635 KM (struktura kratkoročnih obaveza: obaveze prema dobavljačima 4.224.559 KM, obaveze za plaće, naknade plaća i ostala primanja zaposlenih 6.474.683 KM i druge obaveze 4.297.393 KM). Tekuća imovina na 31. 12. 2024. godine iznosila je 26.506.462 KM (na računima iskazano stanje 12.218.967 KM). Iako je Bolnica poduzimala aktivnosti prema osnivaču, osnivač se nije uključio u rješavanje njenih finansijskih problema.
12. Odlukom utvrditi broj pomoćnih blagajni u skladu s Pravilnikom o blagajničkom poslovanju Ustanove.	Direktor Bolnice donio je u novembru 2022. godine Odluku kojom je utvrđena Glavna blagajna i devet pomoćnih blagajni, kao i njihove lokacije, u skladu s Pravilnikom o blagajničkom poslovanju.
13. Potraživanja za nefakturisane prihode evidentirati na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se potraživanja za nefakturisane prihode evidentiraju na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.
14. Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju vršiti u skladu sa MRS-om 19 - Primanja zaposlenih, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kako bi na datum bilansa rashodi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.	Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je ovlašteni aktuar za potrebe Bolnice sačinio izračun rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju za sve zaposlenike, u skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Bolnica je u knjigovodstvenim evidencijama na 31. 12. 2024. godine po osnovu Odluke Upravnog odbora od 17. 2. 2025. godine evidentirala na dugoročnim rezervisanjima cjelokupan iznos rezervisanja otpremnina kod odlaska u penziju za sve zaposlenike u skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

15.	Plan javnih nabavki sačinjavati u skladu sa stvarnim potrebama, a postupke provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka.	Planom javnih nabavki za 2024. godinu, kao i njegovim izmjenama i dopunama, planirane su javne nabavke ukupne procijenjene vrijednosti 79.307.647 KM, a realizovano je 53.138.813 KM, odnosno 67%. Manja realizacija u odnosu na planirano posljedica je poništenja određenih postupaka iz sljedećih razloga: nije bilo ponuđača za pojedine nabavke/lotove; poništenje postupaka/lotova zbog žalbi na tendersku dokumentaciju ili odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da nije bilo dijeljenja postupaka prilikom nabavki roba i usluga. S obzirom na navedeno, preporuka je ocijenjena realizovanom.
16.	Provesti postupak javne nabavke usluga platnog prometa u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	Bolnica je 2022. godine pokrenula otvoreni postupak javne nabavke bankarskih usluga, nakon čega je zaključen ugovor o pružanju ovih usluga sa odabranim ponuđačem na period od 36 mjeseci.

2.2 Djelimično realizovane preporuke

Bolnica je djelimično realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Donijeti nedostajuće interne akte, mapu procesa, utvrditi rizike i u skladu s tim donijeti Registar rizika kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	Bolnica je preporuku ocijenila kao realizovanu. U ranijem periodu donijela je interne akte kojima je regulisala kontrolu potrošnje goriva, kao i način kolanja dokumentacije u Bolnici. Međutim, nije donesen akt kojim bi se uredio način korištenja reprezentacije. Bolnica je donijela mapu procesa za nemedicinske poslove, ali njome nisu obuhvaćeni procesi koji se odnose na osnovnu djelatnost, a to je pružanje usluga zdravstvene zaštite. Skrećemo pažnju na to da je mapiranje poslovnih procesa i njihova razrada veoma značajna jer, između ostalog, predstavlja osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u organizaciji. Shodno navedenom, konstatovano je da mapa poslovnih procesa ne sadrži sve ključne poslovne procese koji se odnose na djelatnost. Sačinjena je Strategija upravljanja rizicima, te je donesen Registar rizika. Stoga je preporuka ocijenjena kao djelimično realizovana.

2. Uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Bolnica je ocijenila preporuku realizovanom. Nakon dobivenog mišljenja Centralne harmonizacijske jedinice, Bolnica je Pravnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 24. 10. 2022. godine, uspostavila Službu za internu reviziju u kojoj su sistematizovana tri radna mjesta: rukovodilac Službe i dva interna revizora (ekonomskog i pravnog smjera). Na 31. 12. 2024. godine popunjena su radna mjesta dva interna revizora. S obzirom na to da su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH utvrđene odgovornosti i obaveze rukovodioca Jedinice i internog revizora, da je interna revizija uspostavljena na način da nije zaposlen rukovodilac, konstatovano je da nije uspostavljena funkcionalna jedinica interne revizije u skladu sa Zakonom. Zbog navedenoga preporuka je ocijenjena djelimično realizovanom.

3. Donijeti Plan integriteta u skladu s Akcionim planom i izvršavati obaveze utvrđene Akcionim planom za prevenciju korupcije „COVID 19“.

U decembru 2024. godine donesen je Plan integriteta. Međutim, nije prezentovana dokumentacija da je Bolnica u ranijem periodu izvršavala obaveze utvrđene Akcionim planom za prevenciju korupcije „COVID 19“ (određivanje tijela koje će biti centralna tačka za evidentiranje svih primljenih i raspoređenih materijalnih i finansijskih sredstava/donacija, kontrola namjenske upotrebe dodijeljenih sredstava i drugo), zbog čega je preporuka ocijenjena djelimično realizovanom.

4. Izvršiti usklađivanje knjigovodstvene evidencije građevinskih objekata Ustanove u skladu sa raspoloživom dokumentacijom o vlasništvu i posjedu.

Bolnica je 31. 12. 2023. godine iz knjigovodstvenih evidencija isknjižila sa pozicije građevinskih objekata, građevinske objekte sadašnje vrijednosti 985.439 KM (Građevina Dom zdravlja POLIKLINIKA 924.571 KM i prilazni put Dom zdravlja POLIKLINIKA 60.868 KM) po Odluci Upravnog odbora od 19. 2. 2024. godine o rashodu građevina i prilaznog puta Doma zdravlja POLIKLINIKA. Radi se o građevinskim objektima i prilaznom putu koji su dati na trajno korištenje Javnoj ustanovi „Dom zdravlja“ Zenica i Javnoj ustanovi Kantonalni zavod za javno zdravstvo (sad Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica) u skladu sa potpisanim Zapisnikom o izvršenoj primopredaji poslovnih prostorija između Bolnice i Javne ustanove „Dom zdravlja“ Zenica 29. 9. 2008. godine.

Prethodno je Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 12. 4. 2006. godine data saglasnost Ministarstvu zdravstva Zeničko-dobojskog kantona na Prijedlog reorganizacije zdravstvenih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona i sačinjeni zapisnik Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona iz 2008. godine. Ostali građevinski objekti koji se vode u knjigovodstvenim evidencijama Bolnice na 31. 12. 2024. godine su u vlasništvu Grada Zenice, a još uvijek nisu u potpunosti izvršena usklađivanja knjigovodstvenih evidencija građevinskih objekata Bolnice shodno raspoloživoj dokumentaciji o vlasništvu i posjedu.

5. Kod provođenja godišnjeg popisa utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Bolnica je preporuku ocijenila realizovanom. Prezentirana je dokumentacija da je sa 31. 12. 2024. izvršen popis tuđe robe evidentirane u okviru vanbilansne evidencije koja se odnosi na zalihe lijekova i potrošnog materijala koji se nabavljaju iz sredstava Zavoda za zdravstveno osiguranje i reosiguranje FBiH, kao i usklađivanje stanja ovih zaliha. Popis imovine i obaveza nije obavljen u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, jer nije konstatovano činjenično stanje o posjedu i vlasništvu građevinskih objekata, nije izvršen naturalni popis potraživanja od kupaca i obaveza prema dobavljačima, ostalih obaveza, dugoročnih rezervisanja i dr. Shodno navedenom, preporuka je ocijenjena djelimično realizovanom.

6. Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kako bi sadržavala sve neophodne informacije na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude.

Bolnica je ovu preporuku ocijenila realizovanom. S ciljem njene realizacije, 30. 10. 2024. donijela je Proceduru izrade tenderske dokumentacije u postupcima javnih nabavki. Iako je u odnosu na 2021. godinu, prema prezentiranoj dokumentaciji, broj žalbi na tendersku dokumentaciju znatno manji, uvidom u odabrani uzorak utvrđeno je da je i u toku 2024. godine dolazilo do poništenja određenih postupaka nabavki ili lotova zbog žalbi na tendersku dokumentaciju.⁶

⁶ Upućene su žalbe na tendersku dokumentaciju za nabavku dezinfekcijskih sredstava i nabavku medicinskog potrošnog materijala.

To upućuje na zaključak da se tenderska dokumentacija u svim slučajevima i dalje ne sačinjava na način da sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti jasno definisana, a na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude, što nije u skladu s odredbama Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Uzimajući u obzir navedeno, preporuku ocjenjujemo kao djelimično realizovanu.

7. Izraditi i usvojiti strateški plan razvoja s ciljem izgradnje informacionog sistema u skladu s poslovnim ciljevima.

Bolnica je izradila i usvojila niz potrebnih strategija i drugih internih akata (Marketing plan, Vodič za pacijente, Kodeks etičkog ponašanja i veliki broj drugih potrebnih internih akata), koji su neophodni za izradu strateškog plana razvoja. Iako je Bolnica poduzimala aktivnosti (donošenje internih akata), još uvijek nije izradila strateški plan razvoja s ciljem izgradnje informacionog sistema u skladu sa poslovnim ciljevima.

2.3 Nerealizovane preporuke

Bolnica nije realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, u skladu sa zakonskim propisima, a za sistematizovana radna mjesta ugovore zaključivati u skladu sa Zakonom o radu.	Bolnica je ovu preporuku ocijenila djelimično realizovanom. Ocjenom postupanja konstatovano je da je tokom 2024. godine zaključeno 12 ugovora o djelu sa jednim izvršiocom (na mjesečnom nivou), čiji je predmet obavljanje poslova sistematizovanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Bolnice (specijalista na Odjelu radiologije). Nije prezentirano da je raspisan javni poziv za popunu radnog mjesta. Po ovom osnovu, u toku 2024. obračunato je i isplaćeno 13.560 KM. S obzirom na to da navedeni poslovi spadaju u redovne poslove obavljanja djelatnosti Bolnice, preporuka je ocijenjena nerealizovanom.

2. Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, i izvršiti test na umanjeње vrijednosti investicija u toku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

3. Rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnim evidencijama do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima.

4. Na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Bolnica je preporuku ocijenila realizovanom. Komisija za procjenu vrijednosti imovine i zaliha za 2024. godinu konstatovala je da nema indicija za umanjeње vrijednosti imovine u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Pravilnikom o računovodstvu Bolnice (nije prezentirano na osnovu čega je to utvrđeno). U Izvještaju Komisije je konstatovano da je Bolnica javna ustanova i da ona ne generiše prihod od upotrebe stalnih sredstava (novčani tok, tj. generira novac) jer nije proizvodno preduzeće, ali se knjigovodstvo vodi po kontnom planu privrednih preduzeća. Najveći prihod Bolnica ostvaruje od Ugovora sa zavodima zdravstvenog osiguranja (Zeničko-dobojski i Srednjobosanski kanton) i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, a ne od pružanja usluga po tržišnom principu. Također, Upravni odbor je 17. 2. 2025. godine donio Odluku u vezi umanjeња vrijednosti imovine, kojom je regulisano da nema indicija za umanjeње vrijednosti imovine. Međutim, nije dostavljena dokumentacija koja je bila podloga na osnovu koje je vršena ocjena, zbog čega je preporuka ocijenjena kao nerealizovana. S tim u vezi napominjemo da je Bolnica kao subjekt od javnog interesa, u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u finansijskim izvještajima obavezna primjenjivati MRS/MSFI.

Bolnica je preporuku ocijenila realizovanom. Po odluci Upravnog odbora od 17. 2. 2025. godine Bolnica je na 31. 12. 2024. godine knjigovodstveno evidentirala rashod stalnih sredstava sadašnje vrijednosti 194.363 KM, ali navedena rashodovana stalna sredstva za period 1. 1. - 31. 12. 2024. godine (sadašnje vrijednosti 194.363 KM) nisu evidentirana u vanbilansnim evidencijama do likvidacije i donošenja odluka o postupanju s tim sredstvima, kako bi se osiguralo njihovo praćenje i dokaz o porijeklu do konačnog rješavanja njihovog statusa.

Bolnica je preporuku ocijenila realizovanom. U Izvještaju o izvršenoj procjeni i vrijednosti imovine i zaliha sa stanjem na 31. 12. 2024. godine, koji je sačinila Komisija za procjenu vrijednosti i imovine i zaliha Bolnice, navedeno je da, budući da Bolnica ne vrši prodaju zaliha, nema potrebu za utvrđivanjem neto nadoknadive vrijednosti zaliha.

Upravni odbor donio je 17. 2. 2025. godine Odluku u vezi procjene neto nadoknadle vrijednosti zaliha, u kojoj je navedeno da se na osnovu procjene neto nadoknadle vrijednosti zaliha donosi odluka da sa 31. 12. 2024. nema indicija za promjenu vrijednosti zaliha u skladu s MRS-om 2 – Zalihe. Međutim, nije dostavljena dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Bolnica izvršila procjenu neto nadoknadle vrijednosti zaliha, zbog čega je preporuka ocijenjena nerealizovanom. S tim u vezi napominjemo da je Bolnica kao subjekt od javnog interesa, u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u finansijskim izvještajima obavezna primjenjivati MRS/MSFI.

5. Uskladiti iskazani osnovni kapital u poslovnim knjigama i u sudskom registru.

Bolnica je preporuku ocijenila djelimično realizovanom. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da nije izvršeno usklađivanje iskazanog osnovnog kapitala u poslovnim knjigama Bolnice s kapitalom u sudskom registru. Osnovni kapital u Glavnoj knjizi iskazan je u iznosu od 20.570.427 KM, dok je u sudskom registru iskazano 35.075.560 KM. Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja, kao i Statutom, nije utvrđena vrijednost kapitala. Članom 43. Pravilnika o računovodstvenim politikama Ustanove definisano je da se upisani kapital iskazuje u iznosu koji je upisan u sudski registar.

6. Izvršiti procjenu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRSa 1- Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja

Bolnica je ocijenila preporuku realizovanom. Uvidom u Bilješke uz finansijske izvještaje za 2024. godinu konstatovano je da su dati statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje pozicija), kao i dio pokazatelja analize finansijskih izvještaja, a da nisu date potrebne informacije i dodatna objašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanje uz finansijske izvještaje. Osim toga, Bolnica na 31. 12. 2024. godine ima akumulirani višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina u iznosu od 13.196.946 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina u iznosu od 9.527.571 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine u iznosu od 2.140.084 KM.

Ukupne obaveze na 31. 12. 2024. iznosile su 55.027.580 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 40.030.945 KM, a na kratkoročne 14.996.635 KM (struktura kratkoročnih obaveza: obaveze prema dobavljačima 4.224.559 KM, obaveze za plaće, naknade plaća i ostala primanja zaposlenih 6.474.683 KM i druge obaveze 4.297.393 KM). Tekuća imovina na 31. 12. 2024. iznosila je 26.506.462 KM (na računima iskazano stanje 12.218.967 KM). Navedeno ukazuje na to da Bolnica tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospjele obaveze, budući da je koeficijent tekuće likvidnosti 1,76. Skrećemo pažnju na to da bi koeficijent tekuće likvidnosti trebao iznositi više od 2, odnosno da Bolnica ima dvostruko više gotovine, potraživanja i zaliha nego što su kratkoročne obaveze koje dolaze na naplatu. Bolnica se najvećim dijelom finansira iz fonda sa kantonalnog nivoa, ali ostvaruje značajnije prihode po osnovu donacija. To joj omogućava pokriće tekućih troškova poslovanja. Bolnica nije u Bilješkama objavila ove podatke i pokazatelje. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Bolnica pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenila sposobnost da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu, niti je objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja; samim tim finansijski izvještaji ne sadrže objavu značajnih neizvjesnosti shodno tački 25 MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

7. Ugovarati usluge po vrstama, količinama i cijenama usluga, s ciljem bolje kontrole njihovog izvršenja.

Bolnica je preporuku ocijenila djelimično realizovanom. Preporuka data u Izvještaju za 2021. godinu odnosila se na način ugovaranja usluga održavanja softverskih rješenja bolnice (LIS i IMPAX), jer su cijene održavanja i podrške ugovorima utvrđene kao fiksne mjesečne naknade, a u specifikaciji usluga nisu navedene jedinice mjere, količine po jedinici, opis i jedinične cijene po vrsti usluge, što znači mogućnost da budu plaćene, a neizvršene. Prema prezentiranim ugovorima za pružanje ovih usluga za 2024. godinu, cijena ovih usluga se i dalje utvrđuje kao fiksna mjesečna naknada, odnosno bez tačnog navođenja jedinice mjere, količine po jedinici i jedinične cijene, zbog čega preporuku ocjenjujemo nerealizovanom.

2.4 Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja je sljedeća:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Obezbijediti relevantnu dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje ostalih materijalnih sredstava (stan), kao i dokumentaciju o njegovoj vrijednosti, s ciljem realnog iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.	Bolnica je preporuku ocijenila realizovanom. Upravni odbor Bolnice je 19. 2. 2024. godine donio Odluku o rashodu stambenih objekata po popisu na 31. 12. 2023. godine, kojom se odobrava rashod stambenih objekata u vlasništvu Bolnice u iznosu od 90.018 KM. Bolnica je 31. 12. 2023. godine iz knjigovodstvenih evidencija (pozicija građevinski objekti) isknjižila građevinske objekte u vrijednosti 90.018 KM po navedenoj odluci Upravnog odbora. Prema pisanoj izjavi, prilikom provjere utvrdila je da je u ranijim godinama kada je bila privatizacija stanova učinjena pogreška prilikom evidentiranja stanova i prodaje stanova za certifikate, jer je u evidenciji bilo stanova koji su vođeni na Bolnici, a koji joj nisu pripadali jer su u ranijim (prijeratnim godinama) vršene zamjene stanova između zdravstvenih ustanova, a pojedine nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama. Provjerom relevantne dokumentacije utvrđeno je da više ne postoji nijedan stan evidentiran na Bolnici. Shodno navedenom, nije vršena ocjena postupanja po preporuci.

3. POSTUPANJE SKUPŠTINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Skupština Zeničko-dobojskog kantona je razmatrala Izvještaj o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica za 2021. godinu i 22. 6. 2023. donijela Zaključak o primanju na znanje Izvještaja.

4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da je veći dio preporuka nerealizovan ili djelimično realizovan, daje se sljedeća preporuka:

- **Javnoj ustanovi Kantonalna bolnica Zenica:**
 - *intenzivirati aktivnosti na implementaciji preostalih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna Bolnica Zenica za 2021. godinu, u cilju jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.*

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica za 2021. godinu Bolnica je 25. 9. 2025. godine dostavila komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na preporuku u vezi s provođenjem godišnjeg popisa imovine i obaveza, te usaglašavanjem njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. U komentaru je navedeno da je dostavljena dokumentacija u vezi sa: naturalnim popisom potraživanja od kupaca i obaveza prema dobavljačima, procesom nabavke stalnog sredstva od doniranih sredstava Vlade Kantona na primjeru nabavke CT aparata u 2024. godini i njegovog evidentiranja na odloženim prihodima, kao i u vezi s naturalnim popisom dugoročnih rezervisanja. Bolnica uz komentar nije dostavila dokumentaciju koja bi potvrdila da je izvršen naturalni popis potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima, odloženih prihoda i dugoročnih rezervisanja. Zbog navedenog, dokumentacija nije uticala na izmjenu ocjene preporuke.

Također, Bolnica je navela da nema komentar za ostale preporuke koje su ocijenjene kao djelimično realizovane i nerealizovane.

Praćenje postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Kantonalna bolnica Zenica za 2021. godinu obavio je revizorski tim u sastavu: Meliha Baručija – voditeljica tima, i Rubina Tanović – članica tima.

Voditeljica tima

Meliha Baručija, s. r.

Rukovoditeljica Sektora za razvoj,
metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević, s. r.

6. PRILOG

Upitnik o postupanju po preporukama

Subjekt revizije:
Revidirana godina:

Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica
2021.

Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu

Red. br.	Preporuka data u izvještaju o finansijskoj reviziji	Da li je preporuka provedena?				Za odgovore „da“ i „djelimično“ potrebne je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovor „ne“ i „neprovediva“ potrebno je dati obrazloženje
		Da	Djelimično	Ne	Neprovediva	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Donijeti nedostajuće interne akte, mapu procesa, utvrditi rizike i u skladu s tim donijeti Registar rizika kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	x				JU KBZ je nakon izdavanja ove preporuke donijela niz internih akata, izradila mapu procesa, utvrdila rizik, te u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju FUK-a izradila Registar rizika.
2.	Statutom Ustanove utvrditi do kojeg pojedinačnog iznosa direktor raspolaže finansijskim sredstvima.	x				Kako bi realizirala ovu preporuku Ustanova je donijela Odluku o izmjeni Statuta broj 00-1-02-14/24 od 25.01.2024 g., na koju je Vlada ZDK dala saglasnost 15.03.2024 g i utvrđen je iznos sa kojim može raspolagati direktor i to do 10.000 KM. Član 14. stav 2 Statuta izmjenjen ovom odlukom.
3.	Uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	x				Na osnovu izdate preporuke br.3 izvještaja o finansijskoj reviziji JU KBZ br.01-02-08-11-3-Z895-7/21, a u skladu sa Zakonom o IR i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za IR, Ustanova je, nakon dobijanja mišljenja od strane CHU, sistematizovala u Službi za internu reviziju 3 radna mjesta i to: Rukovodilac i dva interna revizora. Krajem 2023.godine, Ustanova je nakon završene konkursne procedure uposllila internog revizora ekonomske struke, a krajem 2024.godine i Internog revizora pravne struke. Plan Ustanove je da se u narednom periodu popuni i radno mjesto Rukovodioca Službe. Služba za internu reviziju je tokom 2024. godine izradila neophodna dokumenta (Pravilnik o radu Službe za IR sa Prilog 1.Uputstvo za provođenje IR i Prilog 2.Obavezni obrasci, kao i Povelju IR). Služba za IR je izradila i Strateški i Godišnji plan, kao i Godišnji izvještaj. U 2024.godini obavljene su 3 planirane interne revizije.
4.	Donijeti Plan integriteta u skladu s Akcionim planom i izvršavati obaveze utvrdene Akcionim planom za prevenciju korupcije „COVID 19“.		x			Po izdavanju preporuke Ustanova je dana 29.12.2023.godine donijela Plan integriteta JU KBZ br.01-04-994/23.U vezi Akcionog plana za sprovođenje Strategije za prevenciju i borbu protiv korupcije ZDK 2022-2024, upućen je Plan implementacije akcionog plana JU KBZ Uredu na saglasnost.

Upitnik o postupanju po preporukama

5.	Sačinjavati i usvajati Plan rada i razvoja i Godišnji program rada u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 46. Statuta Ustanove.	x				U skladu sa izdatom preporukom, članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članom 46. Statuta, Ustanova je izradila Plan rada i razvoja i Godišnji program rada.
6.	Upravni odbor treba blagovremeno razmatrati plan poslovanja, te u slučaju potrebe, u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja.	x				Upravni odbor Ustanove blagovremeno razmatra i usvaja plan poslovanja Ustanove.
7.	Potrebno je da direktor podnosi Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju, kako je propisano članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 61. Statuta.	x				U skladu sa izdatom preporukom, direktor Ustanove podnosi Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju, a u skladu sa članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 61. Statuta.
8.	Potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun prije njegove predaje Finansijsko-Informatičkoj agenciji, u skladu s članom 46. Statuta.	x				Upravni odbor je usvojio godišnji obračun prije njegove predaje Finansijsko-Informatičkoj agenciji, u skladu s članom 46. Statuta.
9.	Podnositi šestomjesečne i godišnje izvještaje o naplaćenom iznosu participacije Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona na način definisan Odlukom o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite.	x				U skladu sa izdatom preporukom i Odlukom o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite, Ustanova podnosi šestomjesečne i godišnje izvještaje o naplaćenom iznosu participacije Zavodu zdravstvenog osiguranja.
10.	Priloge ostvarene po osnovu zaključenog Ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za pružanje usluga zdravstvene zaštite evidentirati i iskazivati u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	x				Prilohi ostvareni po osnovu zaključenog Ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za pružanje usluga zdravstvene zaštite evidentiraju se i iskazuju u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.
11.	Priloge po osnovu novčanih donacija evidentirati i iskazivati u obračunskom periodu u kojem su nastali, na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih prihoda, u skladu s Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.	x				Prilohi po osnovu novčanih donacija evidentiraju se i iskazuju u obračunskom periodu u kojem su nastali, na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih prihoda, u skladu s Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.
12.	Utvrđiti normative potrošnje goriva za službena vozila, te u skladu s tim provoditi kontrolu potrošnje goriva.	x				Usvojen Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu korištenja, upravljanja i registracije službenih motornih vozila u kojem je utvrđena obaveza konačnog obračuna prosječne potrošnje goriva za predhodnu godinu. Pravilnik broj 00-1-02-137-1/22 od 28.12.2022 godine.
13.	Pravo na naknadu po osnovu regresa utvrđivati u skladu s Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu Ustanove.	x				Važećim kolektivnim ugovorima u zdravstvu propisana je obaveza isplate regresa, bez obzira na ostvareni poslovni rezultat Ustanove, te se isti utvrđuje u skladu sa važećim kolektivnim ugovorima u zdravstvu.

Upitnik o postupanju po preporukama

14.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, u skladu sa zakonskim propisima, a za sistematizovano radna mjesta ugovore zaključivati u skladu sa Zakonom o radu.	x				Zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima uređeno je članom 166. Zakona o radu, te su u stavu (1) ovog člana Zakona propisani uslovi koji moraju biti zadovoljeni kako bi ugovor o privremenim i povremenim poslovima mogao biti zaključen, a to su: 1. da su privremeni i povremeni poslovi utvrđeni u kolektivnom ugovoru ili u pravilniku o radu, 2. da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine. Prema obzloženju Odjela radiologije, angažovanje imenovanog specijaliste je neophodno iz razloga što isti daje stručno mišljenje u djelu "stručna nejasnih snimaka", u vidu konsultacije. Obzirom da se ne može zaključiti ugovor o privremenim i povremenim poslovima, jer ne ispunjava uslove u skladu sa Zakonom o radu, sa istim se shodno potrebama zaključuje ugovor o djelu. Trenutna Ustanova ima samo jedan zaključen Ugovor o djelu i sa imenovanim je zaključen ugovor o djelu iz razloga što u Kantonalnoj bolnici Zenica postoji povećana potreba za rad MRI mozga kod male djece, i tek nakon što se u ambulantnom aranžmanu uradi snimanje, u slučaju pojedinih nejasnoća isti se u svojstvu konsultanta angažuje radi supervizije očitavanja, obzirom da se radi o eminentnom stručnjaku za područje Balkana upravo iz gore navedene usko specijalizirane oblasti. Da Kantonalna bolnica Zenica ne angažuje imenovanog, morala bi svu djecu koja imaju potrebu za navedenom pretragom prosljeđivati na pružanje predmetne usluge na KCUS, a što ne bi bilo ekonomski opravdano. Ujedno ukazujemo na činjenicu da je taj ugovor jedini preostali ugovor o djelu za predmetne usluge.
15.	Prema osnivaču poduzeti aktivnosti s ciljem njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema Ustanove, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Ustanove, u skladu s članom 41. Zakona o ustanovama.	x				Nakon izdate preporuke, Ustanova se kontinuirano obračata, kako osnivaču, tako i nadležnom Ministarstvu zdravstva o postojećoj finansijskoj situaciji i svim problemima sa kojima se Ustanova suočava u svom radu, a redovno se dostavljaju i izvještaji o poslovanju.
16.	Obezbjediti relevantnu dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje ostalih materijalnih sredstava (stan), kao i dokumentaciju o njegovoj vrijednosti, s ciljem realnog iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.	x				Ustanova u svojoj evidenciji u 2024. godini nema evidentiranih stanova. Prilikom provjere utvrđeno je da je u ranijim godinama kada je bila privatizacija stanova učinjena pogreška prilikom evidentiranja stanova i prodaje stanova za certifikate, jer je u evidenciji bila stanova koja su vođena na Ustanovi a koji nisu pripadali Ustanovi iz razloga što su u ranijim (prijeratnim godinama) vršene zamjene stanova između Ustanova, a pojedine nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama. Provjerom relevantne dokumentacije utvrđeno je da više ne postoji ni jedan stan evidentiran na Ustanovi, te će je knjigovodstveno evidentiranje stana isknjiženo iz poslovnih knjiga Ustanove nakon izvršenog popisa sredstava za 2023. godinu.
17.	Na datum bilansa izvršiti procjenu postaje li bila kakva pokarateljci da je vrijednost nekog sredstva umanjena, i izvršiti test na umanjene vrijednosti investicija u toku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.	x				Ustanova, nakon izdavanja ove preporuke, redovno formira Komisiju za procjenu vrijednosti imovine, u skladu sa MRS-om 36-Umanjenje vrijednosti imovine, i navedeni zapisnik o procjeni nalazi se u okviru Elaborata o popisu.
18.	Izvršiti usklađivanje knjigovodstvene evidencije građevinskih objekata Ustanove u skladu sa raspoloživom dokumentacijom o vlasništvu i posjedu.		x			Ova preporuka je realizovana u realno mogućoj mjeri obzirom na kompleksnost problematike.
19.	Rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnim evidencijama do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima.	x				Rashodovana stalna sredstva evidentiraju se u vanbilansnim evidencijama.

Upitnik o postupanju po preporukama

20.	Na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	x				Ustanova, nakon izdavanja ove preporuke, redavno formira Komisiju za procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa MRS-om 2-Zalihe, i navedeni zapsnik o procjeni nalazi se u okviru Elaborata o popisu.
21.	Odlukom utvrditi broj pomoćnih blagajni u skladu s Pravilnikom o blagajničkom poslovanju Ustanove.	x				Ustanova je nakon izdavanja ove preporuke izradila i usvojila Odluku br.01-02-2961/22 od 10.11.2022.godine o utvrđivanju blagajni.
22.	Potraživanja za nefakturisane prihode evidentirati na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	x				Potraživanja za nefakturisane prihode evidentiraju se na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.
23.	Uskladiti iskazani osnovni kapital u poslovnim knjigama i u sudskom registru.		x			Ova preporuka je realizovana u realno mogućoj mjeri abzirom na kompleksnost problematike.
24.	Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju vršiti u skladu sa MRS-om 19 - Primanja zaposlenih, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kako bi na datum bilansa rashodi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.	x				Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju vršiti u skladu sa MRS-om 19 - Primanja zaposlenih, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.
25.	Kod provođenja godišnjeg popisa utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	x				Kod provođenja godišnjeg popisa utvrđuje se stvarno stanje imovine i obaveza, usaglašava i knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provode potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
26.	Izvršiti procjenu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovanje u vremenski neograničenom periodu i sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-a 3 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	x				Ustanova, kroz Plan poslovanja, vrši procjenu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu. Bilješke uz finansijske izvještaje se izrađuju i usvajaju u sklopu usvajanja Godišnjeg obračuna. Rezultati Ustanove u periodu 2022 - 2024.godina: 2022= 3.503.449,00 KM 2023= 6.024.122,00 KM 2024= 2.140.084,00 KM
27.	Plan javnih nabavki sačinjavati u skladu sa stvarnim potrebama, a postupke provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka.	x				Vrijednosti koje se iskazuju u planu nabavke predstavljaju stvarne potrebe Bolnice za naprijed navedenim. Osnivač Bolnice u toku kalendarske godine odobrava sredstva za nabavku navedene opreme, investiciono ulaganje i održavanje, te se prema prioritetima vrši raspored doznačenih sredstava za nabavku samo prioritetne opreme i drugog. Iz navedenog razloga Plan nabavke sadržava sve potrebe Bolnice, te je ugovorena vrijednost nabavki niža od planiranih.

Upitnik o postupanju po preporukama

28.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kako bi sadržavala sve neophodne informacije na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude.	x			Kako bi u potpunosti realizovali ovu izdatu preporuku, Služba nabave je izradila Proceduru izrade tenderske dokumentacije u postupcima javnih nabavki br.24-33-1-367/24 od 30.10.2024.godine, te u skladu sa tim, ugovorni organ priprema tendersku dokumentaciju u cjelosti prema svim kvalifikacionim uslovima propisanim Zakonom o javnoj nabavi, podzakonskim aktima i propisima koji se odnose na svaki konkretan predmet nabavke. Ugovorni organ vodi računa, u svakom konkretnom predmetu, da se utvrđuju minimalni kvalifikacioni uslovi u svim tenderskim procedurama, koji su jasni ponuđačima, a u slučaju bilo koje nejasnoće postoji opcija postavljanja upita preko Portala gdje Ugovorni organ u veoma kratkom roku postavlja odgovore.
29.	Provesti postupak javne nabavke usluga platnog prometa u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	x			Proveden je postupak nabavke usluga o elektronskom bankarstvu u okviru kojeg je regulisana i usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu.
30.	Ugovorati usluge po vrstama, količinama i cijenama usluga, s ciljem bolje kontrole njihovog izvršenja.		x		Ugovorni organ provodi postupke nabavke usluga za koje nekada nije moguće jasno utvrditi količinu usluga, npr kod održavanja medicinske opreme preventivni servis se utvrdi jer se isti radi jednom ili više puta u toku jedne godine u zavisnosti od vrste opreme i starosti iste, ali količinu usluge kod korektivnog servisa nije moguće utvrditi obzirom da ugovorni organ ne može znati unaprijed broj potencijalnih kvarova koji će se desiti na opremi, kao ni vrijeme koje servise provede za svaki kvar zbog čega se uzima jedinična cijena rada servisera po satu sa svim troškovima.
31.	Izraditi i usvojiti strateški plan razvoja s ciljem izgradnje informacionog sistema u skladu s poslovnim ciljevima.			x	Nakon izdate preporuke Ustanova je izradila i usvojila niz potrebnih strategija i drugih internih akata (Marketing plan, Vodič za pacijente, Kodeks etičkog ponašanja i veliki broj drugih potrebnih internih akata), koji su neophodni za izradu strateškog plana razvoja, te će Ustanova u narednom periodu na osnovu svih usvojenih internih akata izraditi strateški plan razvoja, s ciljem izgradnje informacionog sistema u skladu sa poslovnim ciljevima.

Molimo Vas da na upitnik tačno odgovorite, jer odgovarate za tačnost navedenih podataka.

Pojašnjenja:

Djelimično-ukoliko realizacija preporuke nije okončana, ali je izvršena u najvećem dijelu.

Neprovedivo-ukoliko preporuku nije moguće provesti (npr. iz razloga što nije bilo aktivnosti, odnosno transakcija po osnovu koje je data preporuka, gdje je došlo do promjene u regulativi).

Zenica, 18.09.2025. godine

Odgovorne lice

